

บันทึก

เรื่อง หรือปัญหาข้อกฎหมาย (การนับเวลาราชการของเรื่อตรี ฌรงค์ศักดิ์ มหาธา
ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๔๕)

สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทได้มีหนังสือ ที่ มท ๑๔๐๓/๖๔๕ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตีความข้อกฎหมายว่า ข้าราชการประจำที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ขณะที่คำสั่งกระทรวงกลาโหม ที่ ๗๓๒/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารใช้อำนาจตามกฎหมายการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่ราชอาณาจักรยังมีผลใช้บังคับอยู่ จะมีสิทธิได้นับเวลาราชการเป็นทวีคูณตามมาตรา ๒๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๔๕ หรือไม่ โดยได้ชี้แจงรายละเอียด ดังนี้

๑. สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ได้เสนอเรื่องราวขอรับบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพให้เรื่อตรี ฌรงค์ศักดิ์ มหาธา รพช.จังหวัดชัยภูมิ และหน.พร.กอ.รมน.เขตช.ย. ซึ่งลาออกราชการเพราะเจ็บป่วยถึงพิการทุพพลภาพมีเวลาราชการทั้งสิ้น ๔๐ ปี ๑ เดือน ๑๕ วัน นับรวมเวลาราชการทวีคูณตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม ที่ ๗๓๒/๒๕๖๔ จำนวน ๓ ปี ๑ เดือน ๔ วัน ด้วย

๒. กระทรวงการคลังเห็นว่าคำสั่งกระทรวงกลาโหมดังกล่าว เป็นคำสั่งที่ออกใช้เนื่องจากได้มีประกาศใช้กฎหมายการศึก ตามคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๔ ซึ่งต่อมาได้มีพระราชบัญญัติระงับการนับเวลาราชการทวีคูณในระหว่างเวลาประกาศใช้กฎหมายการศึกตามคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๔ พ.ศ.๒๕๖๔ ข้าราชการจึงมีสิทธิได้นับเวลาราชการเป็นทวีคูณตั้งแต่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึง ๕ มกราคม ๒๕๖๕ เท่านั้น

๓. กระทรวงมหาดไทยได้เสนอเรื่องนี้ให้กระทรวงกลาโหมรับรอง ในฐานะที่เรื่อตรี ฌรงค์ศักดิ์ มหาธา เคยเป็น จนท.รวบรวมข่าวสาร ศชส.ปค. และที่ปรึกษา ศอปป.กอ.รมน.เขต อ.บ.มาก่อน และเพิ่งพ้นจากการเป็น จนท.ช่วยเหลือในการป้องกันและปราบปราม ผกค. เพราะพิการทุพพลภาพ ทั้งนี้ ตามคำสั่ง ผอ.ปค.จว.ป.ช.ที่ ๒๕๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม

^๑มาตรา ๒๔ ผู้ซึ่งกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือในระหว่างเวลาที่สั่งให้เป็นนักรบเรือดำน้ำให้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติการตามสั่งเป็นทวีคูณ แม้ว่าในระหว่างเวลาดังกล่าวนั้นจะไม่ได้รบหรือไม่ได้รบจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนก็ตาม

นับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป ข้าราชการผู้ใดประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตใดที่ได้มีประกาศใช้กฎหมายการศึก ให้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นเป็นทวีคูณ

ในกรณีดังกล่าวในสองวรรคก่อน ถ้าผู้ใดมีเวลาราชการซึ่งอาจนับเป็นทวีคูณในเวลาเดียวกันได้หลายประการ ก็ให้นับเวลาระหว่างนั้นเป็นทวีคูณแต่ประการเดียว

๒๕๒๗ และกระทรวงการคลังได้สั่งจ่ายบำนาญปกติจากเวลาราชการ ๓๒ ปีเศษ เงินเดือนเดือนสุดท้าย ๕,๗๖๐ บาท ในอัตราเดือนละ ๓,๖๘๖.๔๐ บาท กับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพอีกเดือนละ ๒,๓๐๔ บาท

๔. กรมการเงินกลาโหมยืนยันว่า กรณีประกาศใช้กฎอัยการศึก พ.ศ.๒๕๑๙ นับเวลาราชการเป็นทวีคูณได้ตั้งแต่ ๗ ตุลาคม ๒๕๑๙ ถึง ๕ มกราคม ๒๕๒๐ รวม ๓ เดือน กระทรวงมหาดไทยมีสิทธิรับรองได้เอง

๕. ปัญหาข้อกฎหมายที่หารือเกี่ยวกับการนับเวลาราชการเป็นทวีคูณที่กระทรวงการคลังยืนยันว่า วันราชการทวีคูณตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม ที่ ๗๓๒/๒๕๑๙ ตั้งแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ ถึง ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ รวม ๓ ปี ๑ เดือน ๔ วัน ของเรือตรี ณรงค์ศักดิ์ มหธารา ที่เลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบทรับรองไป ไม่มีผลตามกฎหมายที่จะทำให้เรือตรี ณรงค์ศักดิ์ มหธารา เกิดสิทธิในเวลาดังกล่าวเป็นทวีคูณได้

๖. สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่ในปีพ.ศ.๒๕๑๙ มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก ๒ ครั้ง คือ

(๑) ครั้งที่ ๑ ตามคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๑๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๙ และถูกระงับการนับเวลาราชการเป็นทวีคูณดังกล่าวแล้ว

(๒) ครั้งที่ ๒ ตามคำสั่งของกระทรวงกลาโหม ที่ ๗๓๒/๒๕๑๙ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๙ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารใช้อำนาจตามกฎหมายอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ทหารอาณัติกร ตั้งแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ เวลา ๑๙.๑๐ น.เป็นต้นไป เพราะเป็นความจำเป็นทางทหาร ซึ่งขณะนั้นคำสั่งกระทรวงกลาโหม ที่ ๗๓๒/๒๕๑๙ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๙ ก็ยังมีผลใช้บังคับอยู่ เพราะฉะนั้นข้าราชการที่ประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ขณะที่คำสั่งดังกล่าวนี้ยังมีผลใช้บังคับอยู่ ย่อมมีสิทธิได้นับเวลาราชการเป็นทวีคูณตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔

สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวพร้อมทั้งฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กระทรวงมหาดไทย และผู้แทนกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังแล้ว เห็นว่า สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทเข้าใจคลาดเคลื่อนไปว่า ใน พ.ศ.๒๕๑๙ มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ ตามคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๙ และครั้งที่ ๒ ตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม ที่ ๗๓๒/๒๕๑๙ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารใช้อำนาจตามกฎหมายอัยการศึก ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๙ แต่แท้ที่จริงใน พ.ศ.๒๕๑๙ มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกเพียงครั้งเดียวเท่านั้น คือ การประกาศใช้กฎอัยการศึกตามคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๙ การประกาศใช้กฎอัยการศึกดังกล่าวมีผลให้ข้าราชการที่ประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึกมีสิทธิได้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติ

หน้าที่ในระหว่างนั้นเป็นทวิคูณ ตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง^๒ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งต่อมาได้มีพระราชบัญญัติรับการนับเวลาราชการทวิคูณใน ระหว่างเวลาประกาศใช้กฎอัยการศึกตามคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๑ ลง วันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๙ พ.ศ.๒๕๑๙ ออกใช้บังคับโดยมาตรา ๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าวบัญญัติว่า มิให้นับเวลาราชการเป็นทวิคูณตั้งแต่วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ.๒๕๒๐ เป็นต้นไป ส่วนคำสั่งกระทรวงกลาโหม ที่ ๗๓๒/๒๕๑๙ เรื่องให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารใช้อำนาจตามกฎหมายอัยการ ศึก ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๙ นั้น ไม่ใช่ประกาศให้ใช้กฎอัยการศึก แต่เป็นคำสั่งกำหนด เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารใช้อำนาจตามกฎหมายอัยการศึกที่ได้ประกาศแล้วเท่านั้น คำสั่งกระทรวงกลาโหม ดังกล่าวจึงไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการนับเวลาราชการเป็นทวิคูณแต่อย่างใด

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

(นายอมร จันทสมบุรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๒๘

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๓มาตรา ๔ การนับเวลาราชการที่ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างเวลาประกาศใช้กฎอัยการ ศึก ตามคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๙ มิให้นับเป็นทวิคูณ ตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ และมาตรา ๒๖ วรรค สอง แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๐๐ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นไป